

Forslag

til

Lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 11. juni 1969.)*

1. del.

Almindelige bestemmelser.

Kap. 1. Lovens område.

§ 1. Som tjenestemand i henhold til denne lov anses enhver, der er ansat i statens, folkeskolens eller folkekirkenes tjeneste efter reglerne i denne lov.

Kap. 2. Ansættelse.

§ 2. Ansættelse som tjenestemand sker i følgende former:

- 1) Varig ansættelse.
- 2) Ansættelse på prøve med senere varig ansættelse for øje.
- 3) Ansættelse på åremål.

§ 3. Tjenestemænd udnævnes enten af kongen eller af vedkommende minister, der dog ved bekendtgørelse helt eller delvis kan overlade udnævnelseskompetencen til andre. Det fastsættes ved lov, hvilke tjenestemænd der udnævnes af kongen.

§ 4. Ansættelse som tjenestemand forudsætter, at vedkommende efter sin alder, helbredstilstand og uddannelse er i stand til at bestride tjenesten i den pågældende stilling. Hvor betingelser med hensyn til alder, helbredstilstand og uddannelse ikke er fastsat i den øvrige lovgivning eller i medfør af denne, kan sådanne betingelser fastsættes af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen. Regler herom, der kun skal omfatte bestemte grupper af tjenestemænd, fastsættes dog af vedkommende minister eller den, han bemyndiger dertil, efter for-

handling med ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

§ 5. Ansættelse som tjenestemand sker efter offentligt opslag, medmindre den pågældende ansættes efter forudgående ansættelse på prøve.

Stk. 2. Opslaget skal angive ansættelsesområdet og stillingens betegnelse samt den for tiden for stillingen gældende lønramme og det for tiden gældende tjenestested.

Stk. 3. Efter anmodning meddeles der ansøgere og organisationer, hvis medlemmer er naturlige ansøgere til stillingen, oplysning om ansøgernes navne.

Stk. 4. Hvor ikke ganske særlige forhold er til stede, må ansøgningsfristen ikke være mindre end 14 dage.

Stk. 5. Hvis ansættelsesmyndigheden skønner, at ingen af de ansøgere, der rettidigt har meldt sig til en opslået stilling, er tilstrækkeligt egnet til stillingen, eller at man ved fornyet opslag kan fremskaffe ansøgning fra mere kvalificerede ansøgere, skal stillingen opslås på ny.

Stk. 6. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved opslag og kan efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet fastsætte undtagelser fra reglerne i stk. 1 og 2.

§ 6. Første varige ansættelse sker efter forudgående ansættelse på prøve.

Stk. 2. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen kan efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet fastsætte undtagelser fra reglen i stk. 1.

L.- og P.min. j.nr. 1.L. 79-1969.

*) Se FT: 4212, 4591, 7815, 8045; A. 3857; B. 3105. Lov nr. 291 af 18. juni 1969.

Stk. 3. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen fastsætter regler om prøveansættelsen, herunder om uddannelse og om konstatering af udfaldet. Regler herom, der kun skal gælde for bestemte grupper af tjenestemænd, fastsættes dog af vedkommende minister eller den, han bemyndiger dertil, efter forhandling med ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

§ 7. Det bestemmes ved lov, hvilke stillinger der kan besættes på åremål samt åremålets længde.

§ 8. Når en tjenestemand søger en ledig stilling, skal hans hidtidig nærmeste overordnede chef afgive en skriftlig bedømmelse af tjenestemanden til ansættelsesmyndigheden, og tjenestemanden skal have udleveret en afskrift af bedømmelsen.

Stk. 2. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen kan fastsætte nærmere bestemmelser om forfremmelsessagers behandling, herunder om grundlaget for personalebedømmelse. Regler herom, der kun skal gælde for bestemte grupper af tjenestemænd, kan dog fastsættes af vedkommende minister eller den, han bemyndiger dertil, efter forhandling med ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

§ 9. Tjenestemanden modtager et ansættelsesbrev med angivelse af stillingsbetegnelse og ansættelsesområde.

Stk. 2. Samtidig meddeles det tjenestemanden, efter hvilken lønramme han for tiden aflønnes, og på hvilket tjenestested han indtil videre skal forrette tjeneste.

Stk. 3. Ingen kan samtidig være varigt ansat i mere end én tjenestemandsstilling.

Kap. 3. Tjenestemandens pligter.

§ 10. Tjenestemanden skal samvittighedsfuldt overholde de regler, der gælder for hans stilling, og såvel i som uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver.

Stk. 2. Tjenestemanden skal iagttage tavshed med hensyn til de forhold, som han i medfør af sin stilling bliver bekendt med, og hvis hemmeligholdelse ifølge sagens natur er påkrævet eller bliver ham fore-

skrevet. Tavshedspligten ophører ikke med hans udtræden af tjenesten.

§ 11. Inden for sit ansættelsesområde har en tjenestemand pligt til at gøre midlertidig tjeneste i en stilling, der er sideordnet med eller højere end hans egen.

§ 12. Inden for sit ansættelsesområde har en tjenestemand pligt til at underkaste sig sådanne forandringer i sine tjenesteforretningers omfang og beskaffenhed, der ikke ændrer tjenestens karakter, og som ikke medfører, at stillingen ikke længere kan anses for passende for ham. I samme omfang kan det pålægges ham at overtage en anden stilling.

Stk. 2. Såfremt ændringer i forvaltningens organisation eller arbejdsform gør det nødvendigt, kan det med tilslutning af det i § 13 omhandlede nævn pålægges en tjenestemand at overtage en stilling uden for sit hidtidige ansættelsesområde, i hvilken tjenesten efter sin karakter svarer til hans hidtidige stilling, og som må anses for passende for ham.

Stk. 3. Hvis en varigt ansat tjenestemand under 60 år af helbredsmæssige grunde bliver uegnet til at varetage tjenesten i sin stilling, kan det pålægges ham at overtage en stilling inden for hans hidtidige ansættelsesområde, som må anses for passende for ham. Med tilslutning af det i § 13 omhandlede nævn kan det endvidere pålægges ham at overtage en passende stilling uden for hans hidtidige ansættelsesområde.

Stk. 4. Den, der ansættes på åremål, og som i forvejen er tjenestemand, har ved åremålets udløb eller ved ansættelsens ophør af anden ham utilregnelig årsag pligt til at overtage et andet passende arbejdsområde inden eller uden for sit tidligere ansættelsesområde.

§ 13. Til behandling af sager om overtagelse af en stilling uden for en tjenestemand's hidtidige ansættelsesområde efter § 12, stk. 2 og 3, eller om overtagelse af et andet passende arbejdsområde uden for en tjenestemand's tidligere ansættelsesområde efter § 12, stk. 4, nedsætter ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen et nævn sammensat af en repræsentant for

hver af de i § 49 nævnte centralorganisationer og et tilsvarende antal administrationsrepræsentanter.

Stk. 2. Bestemmelser om nævnets virksomhed fastsættes af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

§ 14. Såfremt det af hensyn til udførelsen af tjenesteplichterne skønnes nødvendigt at knytte tjenestebolig til stillingen, har tjenestemanden pligt til at bebo denne, så længe han beklæder stillingen, og til derefter at fraflytte den.

Stk. 2. Bestemmelser om indretning og vedligeholdelse af tjenesteboliger og om ind- og udflytning m. v. af sådanne boliger fastsættes af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet. Tjenestemandens bidrag for anvendelse af tjenesteboligen fastsættes dog ved aftale i henhold til § 45, jfr. § 47.

§ 15. Lejen for andre boliger, der af forvaltningen udlejes til tjenestemænd, fastsættes under hensyn til boligens størrelse, alder, kvalitet og udstyr. De nærmere regler herom fastsættes af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet.

§ 16. En tjenestemand kan efter ansøgning fritages for at overtage et borgerligt eller kommunalt ombud, når vedkommende minister finder det påkrævet af hensyn til tjenestens forsvarlige udførelse.

Stk. 2. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen fastsætter de nærmere regler for, i hvilket omfang eventuelle udgifter til tjenestens udførelse under en tjenstemands fraværelse som følge af et borgerligt eller kommunalt ombud kan afholdes af forvaltningen.

§ 17. En tjenestemand kan kun have beskæftigelse ved siden af sin tjenestemandsstilling, for så vidt og i det omfang det er foreneligt med den samvittighedsfulde udøvelse af de til tjenstemandsstillingen knyttede pligter og med den for stillingen nødvendige agtelse og tillid.

§ 18. En tjenestemand kan for varetagelsen af de pligter, der følger af tjenestemandsstillingen, samt for sådanne hverv,

der må betragtes som led i tjenstemandsstillingen, kun oppebære sådan løn og andre ydelser, som er fastsat i henhold til §§ 45-47 eller § 55.

Kap. 4. Suspension, disciplinærforfølgning og injuriersøgsmål.

§ 19. En tjenestemand kan suspenderes eller midlertidigt overføres til andet arbejde, når han har pådraget sig grundet mistanke om et forhold, der betager ham den tillid, som bestridelsen af stillingen kræver, eller som i øvrigt gør det betænkeligt, at han vedblivende udfører sit hidtidige arbejde.

Stk. 2. Forhold, der medfører indskriden efter stk. 1, og som ikke gøres til genstand for strafferetlig forfølgning, behandles ved disciplinær undersøgelse efter reglerne i §§ 20-24.

Stk. 3. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen fastsætter nærmere regler om iværksættelse og ophør af suspension.

§ 20. En tjenestemand, der tjenstligt indberettes for en tjenesteforseelse eller et strafbart forhold, skal have udleveret en fremstilling af sagens faktiske omstændigheder og have adgang til at afgive en skriftlig udtalelse om fremstillingen. Han skal samtidig gøres bekendt med, at han ikke har pligt til at udtale sig om fremstillingen.

Stk. 2. Når disciplinær undersøgelse indledes mod en tjenestemand for tjenstlig forseelse, udpeger vedkommende minister eller den, han bemyndiger dertil, en forhørsleder. Såfremt det efter sagens karakter skønnes påkrævet, kan ministeren anmode præsidenten for en af de kollegiale retter om at udpege forhørslederen.

Stk. 3. Såfremt det i særlige tilfælde findes påkrævet, kan vedkommende minister efter forhørslederens indstilling og efter indhentet udtalelse fra vedkommende centralorganisation beskikke en person til at repræsentere administrationen.

§ 21. Tjenestemanden er berettiget til at give møde med en bisidder og skal ved indkaldelsen til det første forhør gøres bekendt hermed.

Stk. 2. Som bisidder kan anvendes en repræsentant for tjenestemandens organisa-

tion, en tjenestemand i vedkommende ministerium eller institution eller en advokat.

Stk. 3. Forhørslederen træffer bestemmelse om vidneførsel og om tilvejebringelse af andre bevisligheder.

Stk. 4. Enhver ansat har pligt til at give møde under forhørene og afgive forklaring. Den, som afgiver urigtig forklaring som vidne, straffes med bøde eller hæfte. Hvis et vidne undlader at give møde eller vægrer sig ved at afgive forklaring, kan forhørslederen lade ham afhøre ved underretten på det sted, hvor forhørene afholdes eller den pågældende bor.

Stk. 5. Tjenestemanden har adgang til at afgive skriftlige indlæg, også efter forhørens afslutning.

Stk. 6. Forhørslederen afgiver efter sagens afslutning en beretning. Hvis ministeren anmoder derom, skal forhørslederen tillige afgive en indstilling om sagens afgørelse.

Stk. 7. Tjenestemandsförhör og retsmøder, der afholdes under sagen, er ikke offentlige. Dog kan vedkommende minister bestemme, at offentligheden skal have adgang til at overvære sagens behandling, hvis tjenestemanden med tilslutning af vedkommende centralorganisation fremsætter begæring derom.

Stk. 8. Offentlig gengivelse af, hvad der er passeret under förhör og retsmøder, der ikke er offentlige, straffes med bøde.

§ 22. Må det antages, at sagen slutter med overførelse til andet arbejdssted eller til anden stilling inden eller uden for ansættelsesområdet, degradation eller afsked, skal der gives vedkommende centralorganisation meddelelse om sagens stilling, således at denne kan få lejlighed til at udtale sig i sagen, inden denne afgøres.

Stk. 2. Vedkommende centralorganisation har efter begæring krav på at blive gjort bekendt med den afgørelse, som er truffet på grundlag af det ved den tjenstlige undersøgelse tilvejebragte materiale.

Stk. 3. Hvis tjenestemanden er mistænkt for et strafbart forhold, kan han forlange sagen behandlet som straffesag. Dette er ikke til hinder for, at der efter straffesagens afslutning iværksættes tjenstligt förhör imod tjenestemanden.

Stk. 4. En tjenestemand, hvem der er tildelet en disciplinær straf uden forudgående

tjenstligt förhör, jfr. § 24, kan begære en tjenstlig undersøgelse iværksat. Der er dog kun pligt til at imødekomme begæringen, såfremt den er anbefalet af vedkommende centralorganisation.

§ 23. Sluttes undersøgelsen uden ikendelse af disciplinærstraf, godtgøres tjenstemands udgift til bisidder. I andre tilfælde afgør vedkommende minister under hensyntagen til sagens udfald og omstændighederne i øvrigt, om udgiften til bisidder skal godtgøres helt eller delvis.

Stk. 2. Godtgørelse efter stk. 1 ydes kun, såfremt det må anses for rimeligt, at tjenestemanden har afholdt udgifter til bisidder, og godtgørelsen kan ikke overstige, hvad der for et tilsvarende arbejde ville være blevet tilkendt en beskikket forsvarer i en straffesag. Forhørslederen afgiver efter begæring en udtalelse herom.

Stk. 3. Har en tjenestemand under en disciplinærsag på egen hånd fremskaffet beviser, godtgøres udgifter herved ham helt eller delvis, når han må anses for at have haft rimelig grund til at fremskaffe beviserne. Forhørslederen afgiver efter begæring en udtalelse herom.

§ 24. Som disciplinær straf for tjenstlig forseelse kan anvendes advarsel eller irettesættelse, bøde, der dog ikke må overstige $\frac{1}{2}$ månedsløn, overførelse til andet arbejde eller andet arbejdssted eller til anden stilling inden eller uden for ansættelsesområdet, degradation — herunder nedrykning med ét eller flere løntrin inden for samme lønramme — eller afsked. Bøde over $\frac{1}{25}$ af månedslønnen og overførelse til andet arbejde kan ikke anvendes, inden förhör er afholdt i overensstemmelse med §§ 20-22, medmindre der foreligger en uforbeholden skriftlig tilståelse, i hvilken tjenestemanden vedgår de faktiske omstændigheder i det påsigtede forhold og erkender sig skyldig i en tjenesteforseelse. Overførelse til andet arbejdssted eller til anden stilling inden eller uden for ansættelsesområdet, degradation eller afsked som straf for tjenesteforseelser kan, når forholdet ikke er fastslået ved dom, aldrig finde sted uden efter afholdt tjenstligt förhör. Ikendte bøder kan indeholdes i lønnen.

§ 25. Når en tjenestemand beskyldes for uretskaffenhed i tjenesten, eller der fremsættes ærerørige beskyldninger mod ham, kan det pålægges ham at fralægge sig beskyldningen ved dom. Såfremt forholdene taler derfor, kan vedkommende minister efter forhandling med ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen bestemme, at der af forvaltningen ydes tjenestemanden hel eller delvis godtgørelse af eventuelle udgifter ved retssagen.

Kap. 5. Afsked.

§ 26. De af kongen udnævnte tjenestemænd afskediges af kongen.

Stk. 2. Andre tjenestemænd afskediges af den minister, under hvem de hører, eller af den, han bemyndiger dertil. Dog kan uansøgt afsked kun foretages af ministeren.

§ 27. Tjenestemænd kan med 3 måneders varsel forlange sig afskediget til udgangen af en måned.

§ 28. Tjenestemænd kan afskediges uden ansøgning med 3 måneders varsel til udgangen af en måned. Afsked kan dog ske med kortere varsel, såfremt den er begrundet i, at tjenestemanden som følge af strafbart forhold, tjenesteforseelse eller mislighed er uskikket til at forblive i stillingen.

§ 29. Tjenestemænd afskediges fra udgangen af den måned, hvori de fylder 70 år eller opnår den alder, der efter den øvrige lovgivning er foreskrevet som aldersgrænse for vedkommende stilling, eller opnår den alder over 60 år, som er fastsat ved aftale, jfr. § 45.

§ 30. Tjenestemænd ansat på åremål kan kun afskediges uden ansøgning, såfremt afskeden er begrundet i helbredsmæssige årsager eller i forhold som nævnt i § 28, 2. pkt., eller § 29. I øvrigt ophører ansættelsen ved åremålets udløb.

§ 31. Inden en tjenestemand afskediges uden ansøgning, skal der, bortset fra de i § 29 nævnte tilfælde, gives såvel vedkommende centralorganisation som tjenestemanden selv adgang til at udtale sig, med-

mindre forhør har været afholdt efter §§ 20-22.

Stk. 2. Enhver, der afskediges uden ansøgning, kan forlange at få skriftlig oplysning om afskedigelsesgrunden.

Stk. 3. Forud for enhver uansøgt afsked, bortset fra de i § 29 nævnte tilfælde, indhentes en udtalelse fra ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen om tjenestemandens krav på pension. Det samme gælder ved ansøgt afsked, når afskedsansøgningen skyldes helbredsmæssige årsager.

§ 32. Hvis en tjenestemand afskediges, fordi ændringer i forvaltningens organisation eller arbejdsform medfører, at hans stilling nedlægges, og det ikke er muligt at anvise ham en anden stilling, som han efter §§ 12-13 har pligt til at overtage, bevarer han sin hidtidige lønning i 3 år, dog ikke længere end til den for stillingen fastsatte afgangsalder. I denne periode er han omfattet af reglerne i §§ 12-13.

Kap. 6. Særbestemmelse om prøveansatte.

§ 33. En tjenestemand ansat på prøve kan i de første 6 måneder af prøveansættelsen forlange sig afskediget med 14 dages varsel og i den resterende del af prøveansættelsen med 1 måneders varsel, i begge tilfælde til udgangen af en måned.

Stk. 2. I de første 6 måneder af prøveansættelsen kan sådanne tjenestemænd afskediges uden ansøgning med 14 dages varsel til udgangen af en måned.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 26, stk. 2, 2. pkt., § 31, stk. 3, samt § 32 gælder ikke for tjenestemænd ansat på prøve.

Kap. 7. Særbestemmelse om dommere.

§ 34. Ansættelse som dommer kan kun ske som varig ansættelse.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 8, §§ 11-13 og §§ 19-25 gælder ikke for dommere. Bestemmelserne i §§ 28 og 31 gælder kun for dommere, når disse kan afskediges administrativt uden ansøgning.

Kap. 8. Særbestemmelser om folkeskolens tjenestemænd.

§ 35. Det fastsættes ved lov, hvilke tjenestemænd i folkeskolen der udnævnes

af de kommunale myndigheder, og i hvilke tilfælde disse tjenestemænd kan afskediges af de kommunale myndigheder.

§ 36. Under forhør i forbindelse med disciplinær undersøgelse mod en tjenestemand i folkeskolen har enhver, der er ansat i folkeskolen, samt kommunalbestyrelsens, skolekommissionens, skolenævnets og skoledirektionens medlemmer pligt til at give møde under forhørene og afgive forklaring.

§ 37. Undervisningsministeren kan godkende, at de på enkelte kommuners skoleplaner optagne bestemmelser om kommunale løntillæg til folkeskolens tjenestemænd opretholdes indtil videre.

§ 38. En kommune kan med undervisningsministerens tilslutning bestemme, at der skal knyttes tjenestebolig til en stilling i tilfælde, hvor dette ville være i overensstemmelse med de inden for statstjenestemandsområdet gældende regler for tildeling af tjenestebolig. Der kan kun knyttes tjenestebolig til stillingen som skoleleder. Lærere, der ved lovens ikrafttræden har tjenestebolig, bevarer dog retten hertil, så længe de er ansat i den stilling, hvortil boligen er knyttet.

§ 39. For folkeskolens tjenestemænd fastsætter undervisningsministeren de regler og træffer de afgørelser, der nævnes i § 5, stk. 6, § 6, stk. 2 og 3, og § 8, stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter endvidere regler om tjenestefrihed og nedsat tjenestetid i anledning af folkeskolelæreres videre uddannelse.

Stk. 2. De bemyndigelser, som er tillagt undervisningsministeren i henhold til §§ 37, 38 og 39, stk. 1, udøves efter forhandling med ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

Kap. 9. Særbestemmelser om folkekirkens tjenestemænd.

§ 40. Bestemmelserne i § 11, § 12, stk. 1, og § 14, stk. 2, 1. pkt., gælder ikke for folkekirkens tjenestemænd.

Stk. 2. For så vidt angår folkekirkens tjenestemænd, fastsætter kirkeministeren de regler og træffer de afgørelser, der nævnes i § 5, stk. 6, og § 6, stk. 2.

Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter, i hvilket omfang bestemmelsen i § 8, stk. 1, finder anvendelse i folkekirken.

Stk. 4. Bestemmelser i henhold til stk. 2 og 3 fastsættes efter forhandling med ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

§ 41. En tjenestemand i folkekirken har pligt til i stedet for eller i forbindelse med tjeneste i sin egen stilling at gøre midlertidig tjeneste i en stilling, der er sideordnet med eller højere end hans egen.

Stk. 2. Kirkeministeren kan bestemme, at en præst, der udnævnes til en anden stilling, og hvis hidtidige stilling på grund af beligheden vanskeligt kan bestrides ved nabopræster, skal forblive i denne stilling, indtil genbesættelse kan ske, dog højst i 6 måneder.

§ 42. En tjenestemand i folkekirken har pligt til at underkaste sig sådanne forandringer i hans tjenesteforretningers og ansættelsesområdes omfang og beskaffenhed, der ikke ændrer tjenestens karakter, og som ikke medfører, at stillingen ikke længere kan anses for passende for ham.

Stk. 2. Kirkeministeren kan bestemme, at en præst, hvis stilling berøres af en planlagt ændring af den kirkelige forvaltningsorganisation eller arbejdsform, eller som af helbredsmæssige grunde ikke kan varetage sin stilling, skal kunne tages i betragtning ved besættelsen af stillinger i henhold til § 36 i lov om menighedsråd, uanset om han i øvrigt opfylder de betingelser, der er fastsat i nævnte bestemmelse.

§ 43. Efter indstilling fra provst og biskop kan der meddeles en præst afsked med virkning efter § 32, såfremt der mellem præsten og menigheden gennem en årrække har bestået en dybtgående uoverensstemmelse, som betyder en væsentlig hindring for det kirkelige livs trivsel på det pågældende sted.

Stk. 2. En præst, der er afskediget efter stk. 1, kan i henhold til § 12 eller efter ansøgning beskikkes i en stilling, som skal besættes i henhold til § 36 i lov om menighedsråd, uanset om han i øvrigt opfylder de betingelser, der er fastsat i nævnte bestemmelse.

§ 44. Adgangen til at indbringe disciplinærsager for de gejstlige domstole berøres ikke af reglerne i denne lov.

Stk. 2. En præst, imod hvem disciplinær undersøgelse er indledt i medfør af § 20, har ret til at forlange undersøgelsen henvist til provsteretten, jfr. herved bestemmelsen i lov om rettens pleje § 21, stk. 2.

Stk. 3. En tjenestemand, der er tiltalt for provsteretten, er berettiget til at møde med forsvarer ved retten. Såfremt han ikke selv antager en forsvarer, træffer retten bestemmelse om, hvorvidt en sådan skal beskikkes. Bestemmelsen i § 23 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Ved anvendelsen af § 22, stk. 4, og §§ 23-24 sidestilles undersøgelse ved provsteret med tjenstligt forhør.

2. del.

Løn- og andre ansættelsesvilkår.

Kap. 10. Forhandlings- og organisationsforhold.

§ 45. Løn- og andre ansættelsesvilkår for tjenestemænd fastsættes ved aftale mellem ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen og de i § 49 nævnte centralorganisationer.

Stk. 2. Aftale, der alene angår ansættelsesvilkår for tjenestemænd under et enkelt ministerium, kan dog efter nærmere bestemmelse af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen indgås af vedkommende minister.

Stk. 3. Aftaler efter stk. 1 og 2 kan dog ikke indgås om forhold, der bestemmes ved lov eller i henhold til lov eller angår forvaltningens opgaver, organisation eller personalebehov.

§ 46. Kan der ikke indgås aftale om størrelsen af det samlede beløb til ændring af løn- og andre ansættelsesvilkår, herunder til justering af lønskala og stedtillæg, til ændring i den lønmæssige placering af tjenestemandsstillinger samt til ændring af andre ydelser for varetagelsen af tjenestemandsstillingen, jfr. § 18, fremsætter ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen særligt lovforslag.

Stk. 2. Kan der ikke indgås aftale om

anvendelsen af det i stk. 1 nævnte beløb, fremsætter ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet særligt lovforslag.

§ 47. Kan der ikke indgås aftale om forhold, der ikke er omfattet af § 46, træffes afgørelsen af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet.

§ 48. Bestemmelser om ansættelsesvilkår, hvorom der ikke kan indgås aftale, samt ændring af sådanne bestemmelser fastsættes efter forudgående forhandling med de i § 49 nævnte centralorganisationer.

Stk. 2. De i § 49 nævnte centralorganisationer kan forhandle med vedkommende fagminister og ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen om ethvert fagligt spørgsmål, der angår tjenestemænd.

§ 49. Tjenestemændenes og tjenestemandspensionisternes forhandlingsret udøves gennem de centralorganisationer, med hvilke ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet indgår en hovedaftale om fremgangsmåden ved indgåelse af aftaler og om regler for udøvelse af forhandlingsret i øvrigt.

Stk. 2. De pågældende centralorganisationer skal tilsammen give samtlige tjenestemænd og pensionerede tjenestemænd adgang til repræsentation.

Stk. 3. I hovedaftalen træffes bestemmelse om adgangen for de organisationer, der er tilsluttet centralorganisationerne, til at forhandle spørgsmål, som alene angår organisationens medlemmer.

Kap. 11. Lønningsrådet.

§ 50. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen kan anmode lønningsrådet om en udtalelse om ethvert spørgsmål, der opstår i medfør af nærværende lov.

Stk. 2. De i § 49 nævnte centralorganisationer kan forlange, at lønningsrådets udtalelse indhentes om spørgsmål, som ikke har kunnet løses ved forhandling med ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

Stk. 3. Spørgsmål, der henhører under den

i § 52 nævnte voldgiftsret, kan ikke forelægges for lønningsrådet.

§ 51. Lønningsrådet består af en formand, en næstformand og et af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen fastsat antal medlemmer.

Stk. 2. Formanden, næstformanden og et antal medlemmer, repræsenterende administrationen og de i § 49 nævnte centralorganisationer, beskikkes af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen, for organisationsrepræsentanternes vedkommende efter indstilling af centralorganisationerne. Antallet af organisationsrepræsentanter skal overstige antallet af administrationsrepræsentanter med mindst 1.

Stk. 3. Et antal medlemmer, mindst svarende til det i stk. 2 omhandlede formandskab og medlemstal, vælges af folketinget blandt dets medlemmer.

Stk. 4. For de i stk. 2 og 3 omtalte medlemmer beskikkes eller vælges et tilsvarende antal stedfortrædere.

Stk. 5. Formanden, næstformanden, medlemmerne og stedfortræderne beskikkes eller vælges for 4 år ad gangen. Dog afgår de af folketinget valgte medlemmer og stedfortrædere, såfremt de udtræder af folketinget, og organisationsrepræsentanterne og deres stedfortrædere afgår, når ny indstilling fremkommer.

Stk. 6. Rådets beslutninger træffes ved simpel stemmeflerhed. Næstformanden kan dog kun deltage i afstemningen, når formanden er forhindret i at deltage.

Kap. 12. Voldgift og indbringelse for domstolene.

§ 52. Spørgsmål om overtrædelse eller fortolkning af indgåede aftaler eller bestemmelser, som efter §§ 46-47 træder i stedet for aftaler, kan af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen eller af vedkommende minister efter forhandling med ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen eller af en eller flere af de i § 49 nævnte centralorganisationer indbringes for voldgiftsretten i tjenestemandssager.

§ 53. Voldgiftsretten består af en formand og 4 medlemmer, der beskikkes af

ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

Stk. 2. Formanden og en stedfortræder for denne beskikkes efter indstilling fra højesterets præsident blandt rettens dommere. 2 medlemmer og stedfortrædere for disse beskikkes efter indstilling fra østre landsrets præsident blandt rettens dommere. Et medlem og en stedfortræder for dette beskikkes efter indstilling fra de i § 49 nævnte centralorganisationer.

Stk. 3. For den enkelte sag tiltrædes voldgiftsretten af et medlem udpeget af vedkommende minister og et medlem udpeget af vedkommende centralorganisation.

Stk. 4. Formanden og de nævnte faste medlemmer samt stedfortræderne for disse beskikkes for 3 år ad gangen, dog afgår det efter indstilling fra centralorganisationerne beskikkede faste medlem og hans stedfortræder, når ny indstilling fremkommer.

Stk. 5. Efter indhentet erklæring fra voldgiftsretten antager ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen en sekretær for retten.

Stk. 6. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen fastsætter de nærmere regler om indbringelse af sager for voldgiftsretten og om den forberedende behandling af sagerne samt om udpegning af de 2 medlemmer, der skal tiltræde retten for den enkelte sag.

Stk. 7. Om voldgiftsrettens sagsbehandling gælder i øvrigt med de nødvendige forandringer de i lovebekendtgørelse nr. 124 af 21. april 1964 om arbejdsretten §§ 8-9, 11-15 og 16, 1. pkt., indeholdte bestemmelser.

§ 54. Spørgsmål, der efter § 52 kan indbringes for og afgøres af voldgiftsretten, kan ikke indbringes for de almindelige domstole. Dog er en tjenestemand berettiget til at anlægge sag ved domstolene, når vedkommende centralorganisation har afslået at indbringe sagen for voldgiftsretten.

Stk. 2. Hvor en sag kan indbringes for domstolene, skal den være anlagt inden 6 måneder efter, at sagsøgeren har modtaget meddelelse om den endelige administrative afgørelse eller sagen er afvist af centralorganisationen eller af voldgiftsretten.

3. del.

Forskellige bestemmelser.

Kap. 13. Personlige tillæg.

§ 55. Såfremt en tjenestemand i medfør af reglerne i § 12 eller af anden ham utilregnelig årsag overgår til en stilling, der er henført til en lavere lønramme end den hidtidige, ydes der ham et personligt tillæg til udlikening af forskellen.

Stk. 2. Tillæg efter stk. 1 bortfalder i det omfang, der opnås lønfremgang ved overgang til højere lønramme eller løntrin.

Kap. 14. Lønforskud og lønforskrivning.

§ 56. En tjenestemand kan under ganske særlige og påtrængende omstændigheder opnå et lønforskud uden sikkerhedsstillelse. Regler herom fastsættes af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

§ 57. Efter regler, der fastsættes af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen, kan tjenestemænd give transport på løn til låneinstitutter, som ved aftale mellem ministeren og de i § 49 nævnte centralorganisationer er anerkendt hertil.

Stk. 2. Bortset fra de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, kan tjenestemanden ikke overdrage, pantsætte eller på anden måde råde over løn, der ikke er udbetalt.

Kap. 15. Ekstraordinær tjenestefrihed m. v.

§ 58. Vedkommende minister eller den, han bemyndiger dertil, kan give en tjenestemand tjenestefrihed uden løn i en på forhånd fastsat periode af mindst én måneds varighed. Uden samtykke af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen kan perioden ikke overstige 3 år. Perioden fradrages ved beregning af lønanciennitet.

Stk. 2. Efter retningslinjer fastsat af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen kan vedkommende minister eller den, han bemyndiger dertil, indrømme en tjenestemand anden tjenestefrihed uden for den egentlige ferie.

Stk. 3. Såfremt det er foreneligt med tjenestens tarv, kan vedkommende minister eller den, han bemyndiger dertil, imødekomme tjenestemandens anmodning om nedsat tjenestetid for begrænset tid eller

indtil videre mod tilsvarende lønedsættelse.

Stk. 4. Bestemmelser om hel eller delvis bevarelse af løn og lønanciennitet under tjenestefrihed efter stk. 2 eller under nedsat tjenestetid fastsættes af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet.

4. del.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

Kap. 16.

§ 59. Denne lov træder i kraft den 1. juli 1969.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 12-13 og § 32 finder dog kun anvendelse på tjenestemænd, som er ansat eller udnævnt i anden stilling efter lovens ikrafttræden. Andre tjenestemænd er undergivet de hidtil gældende regler.

§ 60. Lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd og lov nr. 5 (Lovtidende B) af samme dato om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger ophæves, jfr. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. For så vidt angår forhold, hvorom der efter denne lov eller efter lov om tjenestemandspension skal fastsættes regler ved lov, administrative forskrifter eller ved aftale, forbliver de i stk. 1 nævnte love og de i medfør heraf udfærdigede forskrifter i kraft, indtil de afløses af regler, der er fastsat som ovenfor nævnt.

Stk. 3. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen kan endvidere fastsætte, at andre bestemmelser i de i stk. 1 nævnte love og de i medfør heraf udfærdigede forskrifter forbliver i kraft.

Stk. 4. Indtil lønningsrådet sammensættes på den i § 51, stk. 2 og 3, fastsatte måde, virker rådet med den sammensætning, der er angivet i lønnings- og pensionsloven af 1958 § 48, stk. 1.

Stk. 5. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen kan foretage de ændringer af bestemmelser i § 3 i de årlige normeringslove — for finansårene 1967-68 og 1968-69 dog § 2 — der er nødvendige under hensyn

til den ændrede løn- og pensionsordning for statens tjenestemænd.

Stk. 6. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen kan med lønningsrådets tilslutning gennemføre forslag, der inden lovens ikrafttræden er fremsat over for ham

med henblik på optagelse i normeringslov.

Stk. 7. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen bekendtgør, hvilke bestemmelser der efter stk. 2-3 forbliver i kraft, og fra hvilke tidspunkter de bortfalder eller ophæves.

Skytte.

/ Martin Pedersen.